

Μακεδονικά

Τόμ. 1

Κατάλογος των Μακεδόνων Φιλικών

Ιωάννης Βασδραβέλλης

doi: [10.12681/makedonika.9215](https://doi.org/10.12681/makedonika.9215)

Copyright © 2016, Ιωάννης Βασδραβέλλης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Βασδραβέλλης Ι. (2017). Κατάλογος των Μακεδόνων Φιλικών. *Μακεδονικά*, 1, 519–525.
<https://doi.org/10.12681/makedonika.9215>

Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ μοῦ ἔδωκε ἀφορμὴ νὰ ζητήσω νὰ ἐξακριβώσω ἱστορικὰ τὴν ἔκτασι τῆς πυρκαϊᾶς αὐτῆς, ποῦ κατὰ τὰς διηγήσεις τῶν γερόντων φαίνεται πὼς κατεστρεψε ἕνα μεγάλο μέρος τῆς Βεροίας. Κατὰ τὴ λαϊκὴ παράδοση ἡ πυρκαϊὰ αὐτὴ βρῆκε τὴν πόλιν τῆς Βεροίας χωρὶς κατοίκους, γιατί ὄλοι εἶχαν πάει στὸ Μοναστήρι τῆς Καλῆς Παναγίας (Παναγιὰ Δοβρὰ) λόγῳ τῆς γιορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ποῦ ἄλλοτε ἦταν μεγάλο θρησκευτικὸ πανηγύρι γιὰ ὅλη τὴν περιφέρειαν τῆς Βεροίας.

Τὸ γεγονός αὐτὸ ἤρθε νὰ μᾶς τὸ περιγράψῃ πιδ συγκεκριμένα μὲ **«ἐν-θύμηση»** ποῦ βρῆκα μὲ μέρα ἀνασκαλίζοντας τὰ παλιὰ εὐαγγέλια τῶν ἐκκλησιῶν τῆς Βεροίας. Ἡ ἐνθύμηση αὐτὴ μαρτυροῦσε ὄχι πιά μόνο τὴν ἀλήθεια τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ἀλλὰ ξεκαθάριζε καὶ τὴ χρονολογία του. Δίδομε τὸ κείμενό της γιὰ πρώτη φορὰ στὴ δημοσιότητα ὅπως ἔχει μὲ τὴν ὀρθογραφία του :

« Β' τῆς ἡμέρας
 Ἡμέρα Παρασκευῆ
 εἰς τὰς 8 ὥρας α'
 Κατὰ τῷ 1864 Ἀυγούστου 14

Ἐγινεν μνιὰ μεγάλης καὶ τρομερῆς Πυρκαϊᾶς εἰς τὴν πόλιν Βερόδιαν, ἐκάησαν σίτια ὑπὲρ τὰ 100 καὶ ἐργαστήρια καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα συμποσούμενα ὑπὲρ τὰ 300.

Ἐκαταναλώθησαν εἰς τὸ πῦρ ὀκτώ ἐκκλησίαις, καθὼς καὶ ἡ Μητρό-πολις καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον.

Ἐκάηκεν ἡ βιβλιοθήκη, θαναμαστὴ καὶ ἐξακουστὴ εἰς τὰς πέριξ πόλεις τῆς Μακεδονίας.

Καὶ ταῦτα ἐγράφησαν παρ' ἐμοῦ τοῦ Γρηγορίου Παπαθεοκλήτου οὐκ ἐνθύμιον πάντων τῶν ἀναγνωστῶν ».

ΛΩΛΗΣ ΣΜΥΡΑΗΣ

7. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΦΙΛΙΚΩΝ

Ἡ ἰδέα τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας διεδόθη καὶ ἐκαρποφόρησεν ἐν Μακεδονίᾳ κυρίως διὰ Μακεδόνων. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Βόρειον Ἑλλάδα καὶ τὰς Ἡγεμονίας τοῦ Δουνάβεως ὡς καὶ εἰς τὴν Νότιον Ρωσίαν πολλοὶ ἦσαν οἱ Μακεδόνες πρωτοπόροι τῆς ἰδέας ταύτης ¹⁾.

Ἡ Φιλικὴ Ἐταιρεία, καρπὸς τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος ὄλων τῶν Ἑλλήνων, εἶναι δημιούργημα γνησίως ἔθνικόν. Ἐξῆπνεσε εἰς τὰ στήθη τῶν Ἑλλήνων τῆς ἀθανάτου ἐκείνης γενεᾶς τὸν ληθαργοῦντα συνεπείᾳ τῶν ἄλλε-

1. Λεπτομερείας περὶ τῆς δράσεως τῶν Μακεδόνων Φιλικῶν καὶ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας ἐν Μακεδονίᾳ, βλέπει ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν βραβευθεῖσαν ἐργασίαν μου «ΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ 1796-1832», ἥτις ἐκτυπώθησα ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν πρό τινας.

παλλήλων καὶ τραγικῶν ἀτυχημάτων πόθον τῆς φυλετικῆς ἐλευθερίας, τὸν ὁποῖον συνεκράτει εἰς τὰ στήθη του, μέχρις ὅτου ἔλθῃ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, καὶ ἐπέτυχεν οὕτως ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ματαίως ἐπὶ τόσους αἰῶνας ἀνέμενεν ἀπὸ τοῦς χριστιανοῦς ἡγεμόνας καὶ πολιτικοῦς τῆς Εὐρώπης, οὓς καὶ κατέπληξεν ἡ ἐξέγερσις τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς. Ὅταν ζῆ ἡ ψυχὴ τῶν λαῶν, παρ' ὅλα τὰ ἀτυχήματα, τὰ ἔθνη δὲν ἀποθνήσκουν, ἀλλὰ πολλακίς καὶ μεγαλυροῦν.

Μεταξὺ λοιπὸν τῶν δημιουργῶν, τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν ἀγνῶν ἐκείνων στελεχῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας ὑπῆρξαν καὶ οἱ εἰς τὸν παρατιθέμενον κατάλογον Μακεδόνες. Ὁ κατάλογος οὗτος βασιζέται ἐπὶ τῆς ἱστορικῆς ἐρεῦνης τῶν πηγῶν. Ὑπηρεσίαν πρὸς τὴν πάτριον γῆν ἐκτελοῦντες φέρομεν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος τοῦς προπάτορας ἡμῶν, οἵτινες, ἀγωνισθέντες ὅπως ἠγωνίσθησαν, συνέβαλον καὶ αὐτοὶ εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς ἐλευθέρας Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

1. Οὐζουνίδης Μιχαὴλ

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης διαμένων εἰς Ὀδησσόν. Ἐμυήθη ὑπὸ Ν. Σκουφᾶ ἐν Μόσχᾳ τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1815. Τυγχάνει ἐκ τῶν πρώτων μελῶν τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας.

Ὁ Ἰ. Φιλήμων, Δοκ. Ἱστορ. Ἑλλην. Ἐπαναστ., Α', σελ. 406, ἀναφέρει λανθασμένην χρονολ. Πρβλ. Β. Μέξα, Φιλικοί. Κατάλ. Ἀρχείου Σέκερη, 2 σελ. 1.

2. Φαρμάκης Ἰωάννης τοῦ Γεωργίου, Χιλίαρχος

Στρατιωτικὸς ἐκ Βλάτσης Δυτικῆς Μακεδονίας καὶ πρῶν ἀρχηγὸς ἀρματωλῶν, ἐτῶν 45. Ἐμυήθη εἰς Μόσχᾳ τὴν 2 Αὐγούστου 1817 ὑπὸ Ἐμμ. Ξάνθου, προήχθη εἰς ἀρχηγὸν τῶν Ἀφιερωμένων τῆς Φ. Ε., καταστάς ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἀποστόλων αὐτῆς. Ἐμύησε ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὸν Πατριάρχην Γρηγόριον, τὸν ἐπίσκοπον Ἀρδαμερίου Ἰγνάτιον, τὸν Κυριακὸν Κουμπάρην καὶ ἴδρυσε τὰ ἐν Χαλκιδικῇ, Βερμίῳ καὶ Ὀλύμπῳ κέντρα τῆς Φ. Ε.

Πρβλ. Ἰ. Φιλήμωνος, Δοκ. Φιλ. Ἐτ. 199. Τοῦ αὐτοῦ, Δοκ. Ἱστορίας Ἑλλ. Ἐπαν. Α', σελ. 259, 374, 415. Ἰ. Κανδηλώρου, Φιλ. Ἐταιρεία σελ. 158, 189, 206, 212, 226. Β. Μέξα, Φιλικοί, σελ. 4, 8, 19, 24. Οἰκονόμου, Ἱστορ. Ἑλλ. Παλιγγεν., σελ. 89. Παρ' ὅλας τὰς διαμάχας Σκουφᾶ — Ἀναγνωστοπούλου ἡμεῖς τὸν Ξάνθον θεωροῦμεν τελικὸν ἀνάδοχον τοῦ Φαρμάκη.

3. Ἀργυρόπουλος Δημήτριος

Διπλωμάτης ἐκ Θεσσαλονίκης καὶ πρόξενος τῆς Ρωσσίας εἰς Γαλάζιον. Πιθανώτερος κατηχητὴς ὁ Γ. Λεβέντης κατὰ τὸ ἔτος 1818.

Πρβλ. Φιλήμωνος, Δοκ. Ἱστ. Α', σελ. 388.

4. Λασσάνης Γεώργιος τοῦ Ἰωάννου

Καθηγητὴς τῆς φιλολογίας ἐκ Κοζάνης, ἐτῶν 25. Ἐμυήθη ἐν Ὀδησσῶ τὴν 1 Μαρτίου 1818 ὑπὸ τοῦ Κωνστ. Πεντεδέκα.

Πρβλ. Β. Μέξα, Φιλικοί, σελ. 6. Ἀνακριβῶς ὑπὸ τοῦ Φιλήμονος φέρεται ὡς ἀνάδοχος ὁ Γαλάτης. Πρβλ. Δοκίμιον Ἱστορ. Α', σελ. 399.

5. Ὀλύμπιος Γεωργιάκης τοῦ Νικολάου

Στρατιωτικός ἐκ Λειβαδίου τοῦ Ὀλύμπου καὶ πρῶν ἀρχηγὸς ἀρματωλῶν τῆς οἰκογενείας Λαζαίων ἐτῶν 45. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1817 ἐν Ἰασίῳ πιθανώτατα ὑπὸ τοῦ Γ. Λεβέντη. Ἐκ τῶν συναρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Ἑγεμονίων καὶ ὁ σύνδεσμος Ἑλλήνων καὶ Σέρβων πατριωτῶν μῆσας εἰς τὴν Φ. Ε. τὸν ἀρχηγὸν τῶν Σέρβων Καραγεώργην.

Φιλήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α', σελ. 93, ἔνθα ἀνακριβῆς ἡ χρονολογία μῆσεως. Α. Γούδα, Τ. Ε. σελ. 133, 399. Κανδηλώρου, Φιλ. Ἐτ. σελ. 189. Ι. Κ. Βασδραβέλλη, Οἱ Μακεδόνες εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς Ἀνεξαρτησίας Ἀγῶνας, 1796·1832, σελ. 40.

6. Χρῦσανθος, Ἀρχιεπίσκοπος Σερρών

Ἐκ τοῦ χωρίου Γραμματικόβου τοῦ Νομοῦ Κοζάνης, ἐτῶν 51. Ἐμυήθη εἰς τὰς Σέρρας ὑπὸ τοῦ Ἰ. Φαρμάκη τὴν 15 Αὐγούστου 1818.

Πρβλ. Μέξα, Φιλικοί, σελ. 12. Φιλήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α', 376.

7. Νικηφόρος Ἰβηρίτης, χαροφύλαξ

Μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων καὶ ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Πιθανώτερος κατηχητὴς ὁ Ἰ. Φαρμάκης.

Πρβλ. Οἰκονόμου, Ἰστ. Ἑλλ. Παλιγ. σελ. 90.

8. Παπᾶς Ἐμμανουὴλ τοῦ Δημητρίου

Τραπεζίτης καὶ μεγαλέμπορος ἐκ τοῦ χωρίου Δοβίστα τῶν Σερρῶν, ἐτῶν 47. Ἀρχιταμίας τῆς Φ. Ε. ἐν Κωνηπόλει καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐπαναστάσεως ἐν Χαλκιδικῇ καὶ Ἀνατολικῇ Μακεδονίᾳ. Ἐμυήθη ἐν Κωνηπόλει τὴν 21 Δεκεμβρίου 1819 ὑπὸ Κωνστ. Παπαδάτου.

Πρβλ. Ἰ. Φιλήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α', 406, 335, 202. Χρυσάλλης τόμ. Δ', σελ. 410. Β. Μέξα, Φιλικοί, σελ. 66-67.

9. Δραγούμης Μάρκος Παχάρνικος

Ἀξιωματοῦχος ἐκ Βογαταικοῦ τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας, ἐτῶν 51. Ἐμυήθη ἐν Κωνηπόλει τὴν 15 Δεκεμβρίου 1820 ὑπὸ Σταύρου Χαχαμάκη.

Πρβλ. Β. Μέξα, Φιλικοί σ. 78. Κ. Ἀμάντου, πρόλογος εἰς Ἱστορ. Ἀναμν. Ν. Δραγούμη σελ. θ'.

10. Σκανδαλίδης Ἰωάννης

Διδάσκαλος ἐκ Θεσσαλονίκης διαμένων ἐν Ὁδησῶ. Ἐμυήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 6 Δεκεμβρίου 1819 ὑπὸ Ἀριστ. Παπᾶ.

Β. Μέξα, Φιλικοί, σελ. 66. Πρβλ. Φιλήμονος, Δοκίμ. Α', σελ. 411.

11. Καρατάσιος Ἀναστάσιος ἢ Γέρω Καρατάσιος

Ἀρχηγὸς ἀρματωλῶν τοῦ Βερμίου ἐκ τοῦ χωρίου Δοβρᾶ τῆς Βεροίας ἐτῶν 54. Στρατιωτικὸς ἡγέτης τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Βερμίου μνηθεὶς μερίμνη τοῦ Φαρμάκη καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἀρδαμερίου Ἰγνατίου.

Φιλήμονος, Δοκ. Φιλ. Ἐτ. σ. 316. Φιλήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α' σ. 227. Τ. Κανδηλώρου, Φιλ. Ἐτ. σ. 429. Ι. Κ. Βασδραβέλλη ἐνθ' ἄνωτ. σ. 198.

12. Γάτσος Ἀγγελῆς

Ἀρχηγός ἀρματωλῶν τῆς Ἐδέσσης ἐκ τοῦ χωρίου Σαρακινόβου ἐτῶν 49. Ὑπαρχηγός τοῦ Καρατάσιου ἐν Ναούσση μνηθεὶς ὡς καὶ αὐτός. Αὐτόθι.

13. Ὀλύμπιος Διαμαντῆς τοῦ Νικολάου

Ἀρχηγός ἀρματωλῶν τῶν Πιερίων ἐκ Φτέρης τῆς Κατερίνης. Ἐκ τῶν ἀρχηγῶν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Ὀλύμπου, τῆς Χαλκιδικῆς καὶ ἐκ τῶν συναρχηγῶν τῆς Μακεδονικῆς Λεγεῶνος, μνηθεὶς ὡς καὶ οἱ ἀνωτέρω. Αὐτόθι.

14. Ζαφειράκης Θεοδοσίου, Λογοθέτης

Πρόκριτος ἐκ Ναούσσης καὶ πολιτικός ἡγέτης τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Βερμίου, ἐτῶν 49. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1820 ὑπὸ Σ. Πολυδώρου πιθανώτατα. Φιλήμονος, Δοκ. Φ. Ἐτ. σ. 319. Ἀνακριβὲς τὸ τοῦ Φιλιππίδου διττὸ ἀνάδοχος αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ διδάσκαλος Πλακίδας. Ν. Φιλιππίδου, Ἐπαναστασις Ναούσσης σ. 34.

15. Ναοῦμ Παναγιώτης

*Αγωνιστὴς ἐξ Ἐδέσσης. *Ἄγνωστον ὑπὸ τίνος μνηθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1820 εἰς τὴν Βεσσαραβίαν, κατήλθεν εἰς Ἐδεεσαν καὶ συμμετέσχε τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Βερμίου.

Εἰς τὴν Ἐθνικὴν βιβλιοθήκην (Τμῆμα χειρογράφων) ὑπάρχει ἐπιστολὴ μὲ τὰ σήματα ἀφιέρωσεως καὶ καθιερώσεως τῶν Φιλικῶν ὑπὸ χρονολ. 24)10 1820, ἀποσταλεῖσα ἐκ Κισνοβίου ἀπὸ τὸν Ναοῦμ πρὸς τὸν ἐν Ὀδηρῶ Γ. Λασσάνην. Πρβλ. Ἰ. Κ. Βασδραβέλλη, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 231.

16. Ζιάκας Γιαννούλας

Ἀρχηγός τῶν ἀρματωλῶν Γρεβενῶν – Πίνδου ἐκ Μακρυνόρου τῶν Γρεβενῶν. Ἀρχηγός τῆς ἐπαναστάσεως ἐν τῇ περιφερείᾳ του, ἄγνωστον ὑπὸ τίνος μνηθεὶς.

Πρβλ. καὶ Ἑλλ. Ἐγκυκλοπ. ἔκδ. Μακρῆ τόμ. ΙΒ' σελ. 47.

17. Κυρίμης Ἀπόστολος

Ὑπαρχηγός τοῦ σώματος τοῦ Ζιάκα ἐκ τοῦ χωρίου Τσιούργιακας τῶν Γρεβενῶν, ἄγνωστον ὑπὸ τίνος μνηθεὶς.

Αὐτόθι.

18. Περόδκης Νάνος τοῦ Χριστοδούλου

*Ἐμπορος ἐκ Βεροίας, διαμένων εἰς Βουκουρέστιον ἐτῶν 40. Ἐμυήθη ὑπὸ Κωνστ. Πεντεδέκα τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1818.

Ἰ. Φιλήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α' σ. 408. Β. Μέξια, Φιλικοί, σελ. 12.

19. Μασῆς Γκίκας

Ἐκ Κλεισούρας ἐτῶν 38. Ἐμυήθη τὴν 18 Δεκεμβρίου 1818 ὑπὸ Παπαγεωργίου Ἀθανασίου ἄγνωστον ποῦ.

Πρβλ. Β. Μέξια, Φιλικοί, σελ. 28.

20. Σακελλίου Μόσχος

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης ἐτῶν 33 διαμένων ἐν Σμύρῃ. Ἐμυήθη τὴν 20 Σεπτεμβρίου 1818 ὑπὸ Μιχ. Παπάζογλου.

Αὐτόθι σελ. 62.

21. Σκανδαλίδης Ἀθανάσιος

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1820 ἐν Θεσσαλονίκη ὑπὸ Δημ. Ὑπάτρου.

Αὐτόθι σελ. 66. Πρβλ. Φιλικήμονος, Α', σελ. 411. Τοῦ αὐτοῦ, Φιλ. Ἐτ., σελ. 316.

22. Νεδέλκος Δουνιαῖς

Μακεδῶν διαμένων ἐν Κωνπόλει, ἐτῶν 24. Ἐμυήθη ὑπὸ Στ. Χαχαμάκη κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1821.

Αὐτόθι σελ. 79.

23. Νεδέλκος Νικόλαος

Μακεδῶν διαμένων ἐν Κωνπόλει, ἐτῶν 21. Ἐμυήθη ὑπὸ Δημ. Ἀναγνώστου κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1821.

Αὐτόθι.

24. Γεωργιάδης Καλλίνικος

Μακεδῶν διδάσκαλος. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1820 εἰς Γαλάζιον ὑπὸ Δημ. Θέμελη.

Φιλικήμονος, Δοκ. Ἰστ. Α', σελ. 390.

25. Καμινάρης Κυριακὸς τοῦ Χριστοῦ

Ἐμπορος ἐκ Καστορίας διαμένων εἰς Βουκουρέστιον. Ἐμυήθη ὑπὸ Κ. Σαΐτση κατὰ τὸ ἔτος 1819.

Αὐτόθι σελ. 395.

26. Δασπᾶς Νικόλαος ἢ Ἀναγνώστης

Πολιτικὸς ἐκ Σιατίστης. Ἐμυήθη τὸ ἔτος 1819 εἰς Ἰωάννινα ὑπὸ Κωνστ Πεντεδέκα.

Φιλικήμονος, Δοκ. Α', σελ. 399. καὶ Φ. Ἐτ. σ. 210. Πρβλ. Ἰ. Θεοφανίδου, Ἀρχ. Κολοκοτρώνη Β', σ. 29. Ἰ. Κ. Βασδραβέλλη, ἔνθ' ἄνωτ. σελ. 146.

27. Μπαλᾶνος Χριστόδουλος

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης. Ἐμυήθη ἐν Θεσνίκη κατὰ τὸ ἔτος 1820 ὑπὸ Δημ. Ὑπάτρου.

Αὐτόθι σελ. 403.

28. Μπακάλογλους Πανταζῆς

Θεσσαλονικεὺς, μηθεὶς ἀγνωστον πότε ὑπὸ Ἰσαυρίδου.

Αὐτόθι, σελ. 403.

29. Μπλαδάκης Ἰωάννης

Μακεδῶν στρατιωτικός. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1820 εἰς Κιονόβιον Βεσσαραβίας ὑπὸ Ἐμμ. Ξάνθου.

Αὐτόθι, σελ. 404.

30. Μπουδέλης Ἀναστάσιος τοῦ Ἰωάννου

Γραμματεὺς ἐμπόρου Μακεδῶν. Ἐμυήθη κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1821 ἐν Ὁδησσῷ ὑπὸ Στ. Κουμπάρη.

Αὐτόθι, σελ. 404.

31. Πολύδωρος Στέργιος

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης, ἔνθα ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1820 ὑπὸ Δημ. Ὑπάτρου.

Αὐτόθι, σελ. 409.

32. Σκαρλάτος Ἰωάννης

Ἐμπορος ἐξ Ὀλύμπου. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1819 εἰς Βουκουρέστιον ὑπὸ Γρηγ. Δικαίου Παπαφλέσσα.

Αὐτόθι, σελ. 411.

33. Τραμπάζογλους Νικόλαος

Ἐμπορος ἐκ Θεσσαλονίκης. Ἐμυήθη κατὰ τὸ ἔτος 1821 εἰς Ἰσμαήλ ὑπὸ Ἰωάν. Βελισσαρίου.

Αὐτόθι, σελ. 414.

34. Πηλιάδης Ἀλέξανδρος τοῦ Ἰωάννου

Ἐκ Θεσσαλονίκης ἔμπορος διαμένων ἐν Ὁδησσῷ. Ἐμυήθη ὑπὸ τοῦ Στρατηγοπούλου κατὰ τὸ ἔτος 1821.

Αὐτόθι, σελ. 409.

35. Κασομούλης Νικόλαος τοῦ Κώστα

Ἐμπορος ἐκ Σιατίστης ἐτῶν 23. Ἐμυήθη ἀρχομένου τοῦ ἔτους 1821 ἐν Σμύρνη ὑπὸ Μιχαήλ Ναύτη, ἱατροῦ ἐκ Κρήτης.

Πρβλ. Ν. Κ α σ ο μ ο ὑ λ η, Ἐνθυμήματα Στρατιωτικά, ἔκδοσις Γ. Βλαχογιάννη, τόμ. Α', σελ. 193.

36. Κασομούλης Κώστας

Ἐμπορος ἐκ Σιατίστης διαμένων προσωρινῶς εἰς Σέρρας, ἔνθα ἐμυήθη κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναστάσεως ὑπὸ τοῦ υἱοῦ του Νικ. Κασομούλη. Αὐτόθι, σελ. 135. Ἰ. Κ. Βασδραβέλλη, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 94.

Σημείωσις. Ἐκ τῆς προσεκτικῆς μελέτης τῶν ἐν Μακεδονίᾳ προεπαναστατικῶν καὶ ἐπαναστατικῶν συμβάντων προκύπτει ἀναμφισβητήτως ὅτι οἱ κατωτέρω ἀναγραφόμενοι Μακεδόνες ἀνεμίχθησαν ἐνεργῶς εἰς τὴν κίνησιν τῶν Φιλικῶν. Παρ' ὅλας τὰς προσωπικὰς μας ἐρεῦνας, αἵτινες ἔφθασαν καὶ μέχρι τῶν οἰκογενειακῶν ἀρχείων, δὲν κατωρθώσαμεν ν' ἀνεύρωμεν σαφῆ στοιχεῖα, πείθοντα περὶ τῆς μυήσεως αὐτῶν εἰς τὴν Ἰδέαν τῶν Φιλικῶν;

1) Μητροπολίτης Γρεβενῶν Ἄνθιμος, 2) Μητροπολίτης Κίτρους Μακάριος, 3) Μητροπολίτης Σιατίστης (Σιασιάνου) 4) Γ. Νιόπλιος Ρούσης πρόκριτος καὶ ἀγωνιστὴς Σιατίστης, 5) Παπαγόρας Σιατιστεύς, 6) Γ. Βαβαρέσκος Καστοριεύς, 7) Πρόκριτος Βάλτας Γιαννιὸς Χατζηχριστοδούλου, 8) Πρόκριτος Πολυγύρου Παπαγεωργάκης, 9) Ἀργυρὸς Ταρπουχτῆς Θεσσαλονικεὺς, 10) Ἰωάννης Καυταντζόγλου Θεσσαλονικεὺς, 11) Ἀ. Κυδωνιάτης Θεσσαλονικεὺς, 12) Γ. Πάϊκου Θεσσαλονικεὺς, 13) Ἀγαθόνικος Θεσσαλονικεὺς, 14) Κυριακὸς Τοσίτσας Θεσσαλονικεὺς, 15) Τάτης Θεσσαλονικεὺς, 16) Γεώργιος Σῦρος (Συρόπουλος) ἀρματωλὸς τῶν Χασίων, 17) Λιόλιος Λάζος ἀρματωλὸς τῆς Μηλιάς.

I. K. ΒΑΣΔΡΑΒΕΛΛΗΣ

8. ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

1. Συμπληρωματικὰ περὶ τῆς ἐκ Κοζάνης οἰκογενείας τῶν ἐν Αὐστρία διαμενόντων Καραγιάννη — von Karajan.

Περὶ τῆς οἰκογενείας τῶν Καραγιάννη — Karajan ἔγραψεν ἑκτενὲς ἄρθρον ὁ καθηγητὴς τοῦ ἐν Θεσπικῇ Πανεπιστημίου κ. Α. Σιγάλας εἰς τὸ Ἡμερολόγιον Δυτικῆς Μακεδονίας τοῦ 1932 σελ. 167 - 177. Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιστρέφεται περὶ τὸν δευτερότοκον υἱὸν τοῦ Ἰωάννου Καραγιάννη Γεώργιον Καραγιάννην καὶ τοὺς ἐν Αὐστρία ἀπογόνους αὐτοῦ. Περὶ τοῦ τετάρτου υἱοῦ καὶ ἀδελφοῦ τοῦ Γεωργίου, τοῦ Ἰωάννου, σημειοῖ ὁ κ. Α. Σιγάλας (σελ. 168) ὅτι ὁ Γεώργιος ἐγκατέλειπεν τὰ ἐν τῇ Σαζωνίᾳ τότε «ἀκμάζοντα ἐργοστάσια του εἰς τοὺς δύο ἀδελφούς αὐτοῦ Θεόδωρον καὶ τὸν τελευταίως ἐκ Κοζάνης ἐλθόντα νεώτερον Ἰωάννην», αὐτὸς δὲ ἐγκατεστάθη εἰς τὴν Βιέννην.

Ὁ Ἰωάννης οὗτος ἐγεννήθη ἐν Κοζάνῃ τὸ 1754 ἐνυμφεῦθη δὲ τὴν Περιστέρα Ἰωάννου Σταμάτη ἐκ Κοζάνης, γεννηθεῖσαν τὸ 1730. Σχετικὰς πληροφορίας ἔχομεν ἐξ ἐγγράφου τῆς Μητροπόλεως Κοζάνης τοῦ 1842, ἀποσταλέντος εἰς τὴν Αὐστρίαν, ὡς φαίνεται, κατόπιν αἰτήσεως τῶν συγγενῶν του. Τοῦ ἐγγράφου τούτου σώζεται ἀντίγραφον εἰς τὸν «Κώδικα τῆς ἀγιωτάτης Ἐπισκοπῆς Κοζάνης» σελ. 70. (Πρβλ. Ἀ. Σιγάλα, Ἀρχεῖα καὶ Βιβλιοθήκαι Δυτικῆς Μακεδονίας σελ. 76 ἀρ. 9.) Κατὰ τὸ ἀντίγραφον τοῦτο παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ κείμενον τοῦ ἐγγράφου.

1842.

Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Βενιαμὶν Ἐπιβεβαιοῖ

Ἡ ἐμὴ ταπεινότης διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς Ἀρχιερατικοῦ γράμματος δηλοποιεῖ καὶ διαβεβαιοῖ ὅτι: Α) Ἡ Περιστέρα καὶ Μπεήνα γνήσiai θυγατέρες τοῦ Ἰωάννου Σταμάτη καὶ τῆς νομίμου αὐτοῦ συζύγου Μαρίας, ἐγεννήθησαν ἐνταῦθα, ἢ μὲν τῷ Σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ τριακοστῷ κατὰ μῆνα Φεβρουάριον βαπτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἱερέως Ἰωάννου τοῦ Νομοφύλακος κατὰ τὸ ἀνατολικὸν δόγμα καὶ τῇ 20ῃ τοῦ αὐτοῦ Φεβρουαρίου, ἢ δὲ Μπεήνα, τῷ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ τριακοστῷ τρίτῳ, κατὰ μῆνα Ἰουλίῳ βαπτισθεῖσα παρά τοῦ Πρωτοπαπᾶ Νικολάου τῇ 10ῃ τοῦ αὐτοῦ Ἰουλίου ἀναδεχθεῖσας ἀμφοτέρως παρά τοῦ Ἀθανασίου Νικολάου, καθ' ἃ ἐστὶ ἰδεῖν ἐκ τοῦ ἐνταῦθα κώδικος Σελ. 103 καὶ 110.

Β) Ὅτι ἡ Ἀναστασία Μαλαμητζα θυγάτηρ γνήσια τοῦ Μαλαμητζα, καὶ τῆς κατὰ νόμον νομίμου αὐτοῦ συζύγου Μαρίας, ἐγεννήθη ἐνταῦθα τῷ χιλιο-